

แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

Guidelines for Using Information Technology for School Administration under The Phichit Primary Educational Service Area Office 2

นุตประวีณ์ ทัดสนสุวรรณ์¹, ทีปปิพัฒน์ สันตะวัน², นันทวัช นุนารัต³
Nootprawee Tadsanasuwan¹, Teeppipat Suntawan², Nuntawat Nunart³
Corresponding Author E-mail: krूनootprawee@gmail.com

Received: 2023-11-15; Revised: 2023-12-15; Accepted: 2024-01-08

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน และครู จำนวน 228 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 291 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา มีค่าความตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และ 3) ประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา มีค่าความตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล 2) แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา คือ ส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะของบุคลากร และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วางแผนงบประมาณ ประชาสัมพันธ์ผลการจัดการศึกษา ผูกอบรวมบุคลากร จัดตั้งศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ สร้างความตระหนักและความรับผิดชอบของบุคลากรต่อการใช้งานอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า 3) การประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้

คำสำคัญ: การจัดการระบบสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education Degree, (Educational Administration), Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) To study the problems of the use of information technology in school administration. The sample consisted of 63 school administrators and 228 teachers, a total of 291 people by multi-stage random sampling. The instrument was a questionnaire on guidelines for using information technology in school administration had the validity between 0.67 - 1.00 and the reliability value of 0.99. The data was analyzed by mean and standard deviation. 2) To find out guidelines for using information technology for school administration by using a focus group discussion of 7 experts with experience in information technology management and analyzed the data using content analysis techniques. And 3) To evaluate the guidelines for using information technology for school administration. The informants were 30 school administrators. The instrument was an assessment form on the guidelines for using information technology in school administration had the validity between 0.67 - 1.00 and the reliability value of 0.91. The data was analyzed by mean and standard deviation. The research results were found as follows;

1) The problems of using information technology in school administration were overall and in each aspect at a moderate level, ranking in the order as follows: academic administration, budget management, general administration and personnel management. 2) The guidelines for using information technology in school administration were the promoting the use of the internet for teaching and learning, developing the skills of personnel and the internet network, budget planning, publicizing the educational management outcomes, training of personnel, establishing learning network centers and raising awareness and responsibility of personnel for the efficient use of equipment. 3) The assessment of guidelines for using information technology in school administration in overall were at the highest level, ranking in the order as follows: accuracy, suitability, usefulness and possibility.

Keywords: Use of Information Technology, School Administration

บทนำ

ปัจจุบันนวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) นอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการ การทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ทุกคนจึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 18) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เริ่มตั้งแต่ประชากรวัยเรียนทุกช่วงวัย ตลอดจนการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในทุกระดับการจัดการศึกษาเป็นมาตรการในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ตามความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน สามารถสร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge – Based Society) ของตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. 2563: 59)

ในการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญมาก ปัจจัยที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพคือ สื่อการสอน โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมของสังคม และความก้าวหน้า

ทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนรูปแบบ โดยคำนึงถึงการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ละโรงเรียนจึงมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้และพัฒนาสื่อการสอนอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือและส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น ดังคำกล่าวที่ว่า “เทคโนโลยีก้าวไกลโอบยั่วโลก” ส่งผลให้โลกทัศน์ของเด็กไทยเปิดกว้างขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งต้องมีความรู้ ความชำนาญในทักษะดังกล่าว และต้องเข้าใจการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนยังต้องการมากกว่าความรู้ในวิชาหลักที่จะใช้ในปัจจุบัน นั่นคือ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการกับข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องมือในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยสภาพแวดล้อมปัจจุบันจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ คือ ครูผู้สอน หลักสูตร โรงเรียน และเทคโนโลยีทางการศึกษา (ธีรวัฒน์ แสงสว่าง, 2561: 3 - 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนการสอน ขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียนในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 6 อำเภอ โรงเรียนในสังกัด จำนวน 120 โรงเรียน และจากการศึกษาสถานภาพบริบทของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดพบว่า แต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างด้านบริบทอย่างชัดเจน และจากรายงานผลการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และสามารถนำข้อมูลจากระบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา (EMIS) ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center : DMC) ระบบข้อมูลสิ่งก่อสร้าง (B-OBEC) และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School MIS) เป็นต้น นำมาประมวลผลจัดทำเป็นสารสนเทศในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงจัดทำสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียน นำมาประมวลผลจัดทำเป็นสารสนเทศในการบริหารและการจัดการศึกษา แต่ก็ยังพบว่าผล NT, O-NET โดยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่องยังมีอยู่ ตลอดจนครูในสถานศึกษา มีจำนวนไม่เพียงพอ สอนไม่ตรงวุฒิ และมีภาระงานมาก อีกทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังไม่ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี ทำให้การบริหารจัดการและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขาดความต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2563: 18 - 20)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา หาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ซึ่งคาดหวังว่าผลจากการศึกษาจะได้ข้อมูลสารสนเทศในการขับเคลื่อนคุณภาพและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และได้แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
3. เพื่อประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

จิรวุฒิ คล่องแคล่ว (2563: 143) ได้กล่าวว่า แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนด้านวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบจะต้องมีการค้นคว้าการพัฒนาวิชาการบนระบบเครือข่ายให้ทันสมัย มีฐานเก็บข้อมูลที่ดี ทั้งชนิดออนไลน์และออฟไลน์ ซึ่งจะต้องสามารถเลือกใช้ได้ทันที ระบบเครือข่ายจะต้องมีความเร็วที่เหมาะสม จะเป็นประโยชน์และง่ายต่อการพัฒนาเป็นอย่างมาก จะต้องมีการจัดอบรมครูในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ครบทุก ๆ คน ในสถานศึกษา และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และพิชญานี กาลหลง (2563: 155-156) ได้กล่าวว่า แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการ ควรจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็วและทันสมัยตรงตามความต้องการของผู้ใช้จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับตัดสินใจ ในการบริหารงาน ตลอดจนใช้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย เช่น บทเรียนออนไลน์ บทเรียนช่วยสอน เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนด้านวิชาการ ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบเครือข่ายและเก็บข้อมูลที่เหมาะสม ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และมีความเร็วที่เพียงพอ ควรมีการจัดอบรมครู พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย และผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ณิชารีย์ เหลืองอร่าม (2562: 97 - 98) ได้กล่าวว่า แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ การจัดประชุม วางแผน สำรวจปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการประสานงานกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง กับสถานศึกษาด้านการระดมทุนการศึกษา และกำกับ ติดตามการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการประสานงานกับชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาด้านการระดมทุนการศึกษา และพิชญานี กาลหลง (2563: 156) ได้กล่าวว่า แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงบประมาณ โดยจัดให้มีระบบการจัดทำแผนงบประมาณ การประเมินและติดตามการใช้งบประมาณการวิเคราะห์งบประมาณให้สามารถเชื่อมโยงกันทั้งหน่วยงานภายในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ควรส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณนั้น ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งด้านการระดมทุน และควรมีการวางแผนสำรวจปัญหา และอุปสรรค การประเมินและติดตาม การวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

แสงอรุณ บัวนก (2558: 805) ได้กล่าวว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคลควรมีการสนับสนุน อบรมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จัดสรรครูให้เพียงพอ มอบหมายงานให้ตรงความรู้ความสามารถ ควรติดตามงานและประสานงานให้เป็นระบบ หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำแบบฟอร์มหรือเว็บไซต์ที่ใช้ในการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลและจัดทำแฟ้มข้อมูลบุคคล และพิชญานี กาลหลง (2563: 156) ได้กล่าวว่า แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลากร โดยจัดทำระบบฐานข้อมูลบุคลากรประกอบด้วย ข้อมูลการบรรจุแต่งตั้ง ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล การลาต่าง ๆ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบ ความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน และระบบฐานข้อมูลสถานศึกษาประกอบด้วย การวางแผนอัตราค่าจ้าง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งให้ตรงตามความต้องการของแต่ละสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

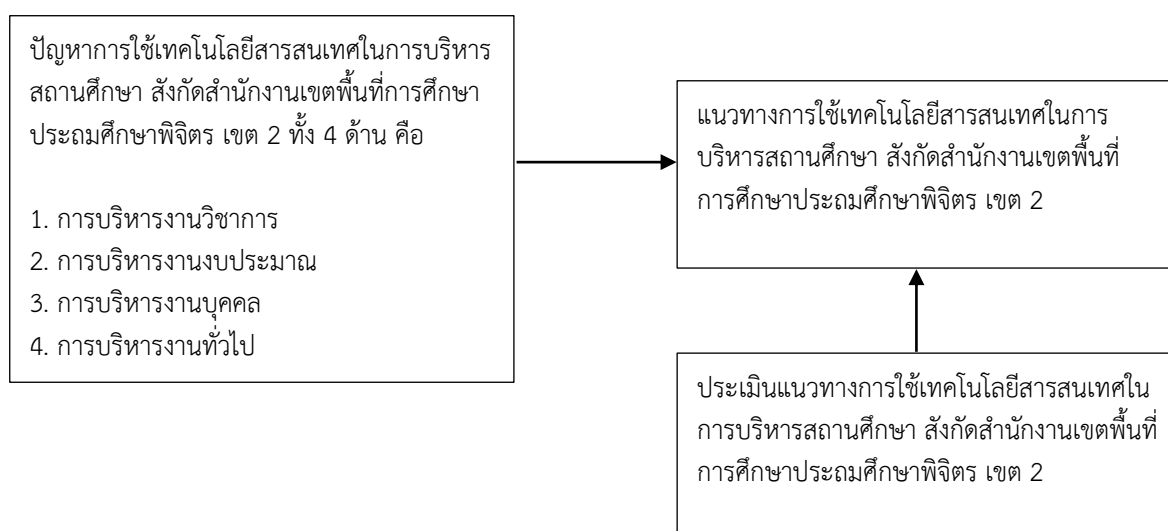
จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลนั้น ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้มีการอบรมพัฒนาและจัดสรรครูให้เพียงพอ มอบหมายงานให้ตรง ความรู้ความสามารถ ควรติดตามงานและประสานงานให้เป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

พิชญานี กาหลง (2563: 156) ได้กล่าวว่า แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาด้านการบริหารทั่วไป ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทั่วไป โดยจัดทำระบบการรับและส่งหนังสือราชการแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งถึงหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและลดการใช้กระดาษ ระบบบริหารอาคารและสถานที่ของสถานศึกษา ระบบฐานข้อมูลเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สามารถเชื่อมโยงกับชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาเว็บไซต์สถานศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการจัดการศึกษาและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้กับผู้ปกครองและผู้สนใจทราบ และจิรวุฒิ คล่องแคล่ว (2563: 145) ได้กล่าวว่า แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนด้านบริหารทั่วไป ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ เน้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ซึ่งครูทุกคนต่างก็มีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่แล้วเพียงแต่ให้ความสำคัญเท่านั้นเอง และโรงเรียนจะต้องเป็นที่รับบริการในส่วนของการสืบค้นข้อมูลให้มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน เป็นการสร้างแหล่งเรียนรู้ไปด้วย ควรมีการเก็บฐานข้อมูลที่เป็นออนไลน์และออฟไลน์เพราะเมื่อพบปัญหาทางระบบเครือข่าย เราก็สามารถเรียกใช้ฐานข้อมูลที่เก็บไว้ในรูปแบบออฟไลน์ได้ และควรมีการจัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารทั่วไป

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาด้านการบริหารทั่วไปนั้น เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในงานบริหารทั่วไปในสำนักงาน (Office Automation) เช่น ระบบทะเบียน และงานสารบรรณ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ การบริการด้านวัสดุและอุปกรณ์ และการให้บริการอินเทอร์เน็ต ตลอดจนพัฒนาเว็บไซต์สถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน และครู จำนวน 1,164 คน รวมทั้งสิ้น 1,257 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน และครู จำนวน 228 คน รวมทั้งสิ้น 291 คน ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970: 607 - 608. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครู จะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 63 คน และครูผู้สอน จำนวน 228 คน รวมทั้งสิ้น 291 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา หนังสือ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 82 ข้อ และนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

2. ทำการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา/วัตถุประสงค์ และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา/วัตถุประสงค์ มีจำนวน 74 ข้อ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับความเห็นชอบ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 10 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 คน เพื่อทำการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach จากโปรแกรมสำเร็จรูป โดยได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.998

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเองและทำการเก็บแบบสอบถามคืนโดยวิธีเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ในตอนที่ 1 โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 เพื่อหาระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีคุณสมบัติที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปมีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา หรือด้านการศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เรื่อง การหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นแบบบันทึกลงความคิดเห็นพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม โดยนำระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาสูงสุด 3 อันดับแรกในแต่ละด้านจากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นร่างแนวทาง

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. กำหนดกรอบในการจัดทำกรสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ในการบริหารสถานศึกษาแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน มารวบรวมเป็นแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา
2. นำร่างแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และจัดทำเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่มต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเชิญประชุมการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา หรือด้านการศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และนำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ไปบันทึกการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อบันทึกข้อเสนอแนะในวันและเวลาที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์และหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแนวทาง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 49 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแนวทางที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาสร้างเป็นแบบประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน และเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

2. นำแบบประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และนำไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือมีผลงานเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด และส่งหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยตนเองและทำการเก็บแบบสอบถามคืนโดยวิธีเดียวกัน ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ ความถูกต้องของแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. นำแบบประเมินแนวทางมาบันทึกค่าคะแนนเพื่อรวบรวมคะแนนไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

- วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ในตอนที่ 1 โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)
- วิเคราะห์ข้อมูลของแบบประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยการแปลความหมายของคะแนนด้วยการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า

1.1 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยภาพรวม

ด้านที่	ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านการบริหารวิชาการ	3.01	1.28	ปานกลาง	1
2	ด้านการบริหารงบประมาณ	2.95	1.25	ปานกลาง	2
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	2.89	1.35	ปานกลาง	4
4	ด้านการบริหารทั่วไป	2.92	1.34	ปานกลาง	3
	รวมเฉลี่ย	2.94	1.28	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 1.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 1.28) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.95, S.D. = 1.25) ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 1.34) และด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.89, S.D. = 1.35) ตามลำดับ

1.2 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา รายด้านสูงสุด 3 อันดับแรกของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ

1.2.1 ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 1) การใช้อินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 1) การได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากชุมชน หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ ในการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การจัดสรรงบประมาณในการจัดซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน และ 3) การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร 2) บุคลากรมีทักษะการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

1.2.4 ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอ และ 3) การใช้งานโปรแกรมระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center: DMC)

2. แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ แนวทาง คือ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน พัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จัดหาสื่อ หรือจัดตั้งศูนย์รวมสื่อ ควรมีการสำรวจความต้องการใช้สื่อ ส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อ มีการสร้างเครือข่ายด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษา การประเมินการใช้สื่อ วางแผนการใช้และเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและเหมาะสม ให้ครูมีการวิจัย มีการพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนด้านการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครู

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ แนวทาง คือ ควรมีการวางแผน การเสนอของบประมาณ จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุน มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนในการจัดซื้อและการจัดซ่อมวัสดุและอุปกรณ์ และขอสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อและจัดซ่อมอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์เบื้องต้น เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการด้านการจัดสรรงบประมาณ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล แนวทาง คือ ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ระบบเครือข่ายและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดตั้งศูนย์เครือข่ายหรือเข้าร่วมเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร และแต่งตั้งบุคลากรดูแลเครือข่าย จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาทักษะการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และควรมีการประเมินทักษะการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาตนเอง รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานได้

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป แนวทาง คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ วางแผน ส่งเสริมให้ความรู้เบื้องต้น ให้ความสำคัญในการสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบของบุคลากรต่อใช้งาน อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างเครือข่ายสนับสนุนสถานศึกษาในการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์สำหรับสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อม นอกจากนี้ควรทำการวิเคราะห์ความจำเป็นพื้นฐานของเครื่องมืออุปกรณ์กับการใช้งาน และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้งาน และควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ

3. การประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีระดับการประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ของความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ อยู่ระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจาก งานวิชาการมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่ง ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นหากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอน และประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา จะช่วยอำนวยความสะดวกและประสพผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัฐพงษ์ สุทธิโพธิ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอภูเขียว พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา จุงใจ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวิชาการ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อพิจารณา ค่า S.D. ของปัญหาแต่ละด้านมีค่าสูงตั้งแต่ 1.25 - 1.35 นั้น เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทของปัญหาและการบริหารงานที่แตกต่างกันค่อนข้างมากจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ซึ่งมีทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และต่างพื้นที่หลายอำเภอ

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้านสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัด ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่เทคโนโลยีสารสนเทศด้านระบบอินเทอร์เน็ต ยังเข้าไปไม่ถึงหรือมีความพร้อมยังไม่เพียงพอ ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังไม่ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งเรื่องอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านกลุ่มพื้นที่การบริหารการศึกษา ประจำเขตตรวจราชการที่ 18 ไม่มีความเสถียร สัญญาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี ทำให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิชากรีย์ เหลืองอร่าม (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารทั่วไปสูงที่สุด และมีด้านวิชาการต่ำสุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา จุงใจ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาด้านวิชานั้นมีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ มีระดับปัญหาสูงสุด คือ การได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากชุมชน หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ ในการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดการวางแผนจัดทำโครงการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์น้อยเรื่องผลการดำเนินการจัดการศึกษา และขาดการรายงานผลการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัฐพงษ์ สุทธิโพธิ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอภูเขียว พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ แนวทาง คือ ควรเร่งรัดให้ดำเนินการในเรื่อง การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการเพิ่มความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียนให้

ครอบคลุมทุกพื้นที่ และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชฎาภรณ์ สกัลยา (2557) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในศูนย์คุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนท่าตะโก 2 (ชัยพลภัก) พบว่า ด้านที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานสูงสุด คือ ด้านบริหารงบประมาณ แนวทางการคือ ควบคู่กับศึกษาแนวทางและตรวจสอบข้อมูลการจัดทำสารสนเทศในการระดมทุนเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางเว็บไซต์ของสถานศึกษา ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหรือโปรแกรมเฉพาะ เช่น Microsoft Access, Microsoft Excel เป็นต้น เพื่อสะดวกต่อการจัดเก็บและสามารถตรวจสอบได้ จัดหางบประมาณ ในการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยเพื่อใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณและการเงิน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีระดับปัญหาสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอสอนไม่ตรงวุฒิ และมีภาระงานมาก อีกทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังไม่ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ได้รับจัดสรรไม่มีความเสถียร สัญญาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัฐพงษ์ สุทธิโพธิ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอภูเขียว พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และควรเร่งรัดให้ดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ 1) การส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนของนักเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ 2) การอบรมและพัฒนาบุคลากรในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้สื่อและนวัตกรรมในการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน 3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และ 4) การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในเรื่องการขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการเพิ่มความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ความสามารถในการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดบุคลากรที่เพียงพอ บุคลากรไม่มีความสามารถเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบเป็นประจำทุกปี ขาดการวางแผนจัดทำโครงการเกี่ยวกับการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งยังขาดเครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ได้รับจัดสรรไม่มีความเสถียร สัญญาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาธิต กองพันธ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ที่สำคัญดังนี้ สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย พร้อมใช้งาน สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรพจน์ มุสิกวัตร (2559) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถานศึกษาอำเภอบ้านคา พบว่า ปัญหาอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถานศึกษา คือ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับการใช้งาน สถานที่ให้บริการในการใช้คอมพิวเตอร์ไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดความรู้ ทักษะในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอ โปรแกรมสำเร็จรูป/โปรแกรมประยุกต์ไม่พอเพียงในการใช้งาน ไม่มีความรู้ในงานวิจัยเพียงพอที่สามารถในการทำวิจัยได้ ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนควรมีการเชื่อมต่อและสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

2. จากแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน มีข้ออภิปรายผลตามเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ มีแนวทางการดำเนินงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับครูผู้สอน และควรมีการพัฒนาแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรวิมล คล่องแคล่ว (2563) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า

แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนนั้น ครูผู้รับผิดชอบจะต้องมีการค้นคว้าการพัฒนาด้านวิชาการบนระบบเครือข่ายให้ทันสมัย มีฐานเก็บข้อมูลที่ดี ทั้งชนิดออนไลน์ และออฟไลน์ ซึ่งจะต้องสามารถเลือกใช้ได้ทันที ควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดเก็บข้อมูล การจัดอบรมพัฒนาครูในด้านนี้ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้ และเลือกผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมกับงาน รวมทั้งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเน้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ซึ่งครูทุกคนต่างก็มีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่แล้ว เพียงแค่ให้ความสำคัญเท่านั้นเอง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรวัฒน์ แสงสว่าง (2561) ได้ศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ พบว่า แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวิชาการควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผนงานวิชาการ และใช้ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤตยชญา แร่งเขตกิจ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี พบว่า สถานศึกษาควรมีการวางแผนกำหนดภาระงานให้ชัดเจน โดยให้มีการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในการวางแผนโดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบ สำรวจความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลด้านวิชาการ โดยสำรวจความต้องการของครู นักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดความพร้อมด้านโปรแกรม อุปกรณ์ เครือข่ายและบุคลากร

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ มีแนวทางการดำเนินงาน คือ สถานศึกษาควรมีการวางแผนจัดทำโครงการและการเสนอของบประมาณ และวางแผนในการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากชุมชน หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการจัดการศึกษา หรือการรายงานผลการใช้งบประมาณ ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชฎาภรณ์ สกัลยา (2557) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในศูนย์คุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนท่าตะโก 2 (ชัยพฤกษ์) พบว่า ควรศึกษาแนวทางและตรวจสอบข้อมูลการจัดทำสารสนเทศในการระดมทุนเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางเว็บไซต์ของสถานศึกษา ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหรือโปรแกรมเฉพาะ เช่น Microsoft Access, Microsoft Excel เป็นต้น เพื่อสะดวกต่อการจัดเก็บและสามารถตรวจสอบได้ จัดหางบประมาณ ในการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมประยุกต์ใช้ใน การปฏิบัติงานที่ทันสมัยเพื่อใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัฐพงษ์ สุทธิโพธิ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอ ภูเขียว พบว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในเรื่องการขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการเพิ่มความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสน่ห์ อัมมูระ (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ควรวางแผนสำรวจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการระดมทุนเพื่อการศึกษาจัดประชุมเพื่อร่วมกันสรุปผลการจัดทำสารสนเทศการระดมทุนเพื่อการศึกษาติดตามผลหลังการจัดทำสารสนเทศในการระดมทุนเพื่อการศึกษา

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีแนวทางการดำเนินงาน คือ ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ระบบเครือข่ายและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จัดตั้งศูนย์เครือข่ายหรือเข้าร่วมเครือข่ายการเรียนรู้ และมีการแต่งตั้งบุคลากรสำหรับการดูแลเครือข่ายการเรียนรู้ พร้อมกับการประชาสัมพันธ์เครือข่ายการเรียนรู้สร้างเครือข่าย การเรียนรู้ของบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมไปถึงการขอความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์กับสถานศึกษา ผู้เรียนและครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาธิต กองพันธ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสน่ห์ อัมมูระ (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ควรสำรวจข้อมูลครูที่มีผลงานในด้านต่าง ๆ

จัดให้มีการประชุมวางแผนการจัดทำสารสนเทศข้อมูลครูที่มีผลงานในด้านต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลและจัดทำสารสนเทศข้อมูลครูที่มีผลงานในด้านต่าง ๆ ติดตามการจัดทำสารสนเทศข้อมูลครูที่มีผลงานในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป มีแนวทางการดำเนินงาน คือ สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามระยะเวลาอย่างเหมาะสม ควรวางแผนจัดทำโครงการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์เบื้องต้นให้กับบุคลากร นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการสร้างความตระหนัก และความรับผิดชอบของบุคลากรต่อใช้งานอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี และสร้างเครือข่ายในระดับต่าง ๆ ที่สนับสนุนสถานศึกษาในการดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรพล ศศิวิเศษ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนวัดปลา พบว่า ควรประสานกับหน่วยงานอื่นของงบประมาณสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ ติดตั้งจุดกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทั่วโรงเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรวัฒน์ แสงสว่าง (2561) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ควรวางระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนให้เป็นระบบ เหมาะสมและสมบูรณ์ควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอพร้อมใช้งาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิชาธิ์ เหลืองอร่าม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำวารสารของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ แก่ชุมชนและหน่วยงานภายนอก เพื่อวางแผนดำเนินการและกำกับ ติดตามการจัดทำวารสารของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์แก่ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

3. จากการประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน นั้นมีความสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ และนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้สำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบายในการบริหารสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยที่ค้นพบไปกำหนดนโยบาย แผนงานในการจัดทำและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัจจุบัน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.2 สถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยที่ค้นพบไปใช้ในการพัฒนาองค์กร โดยดำเนินการจัดโครงสร้างองค์กร รายงานผลการจัดการศึกษา รายงานปัญหาต่อต้นสังกัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลการจัดการศึกษาและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ต่อสาธารณชน สร้างความร่วมมือกันในกลุ่มประสานงานสถานศึกษา ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ในรูปแบบเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแต่งตั้งผู้บริหารที่มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยที่ค้นพบไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร ด้วยการสร้างความตระหนัก และให้ความรู้กับบุคลากรในสถานศึกษา ด้านการใช้งานอุปกรณ์ พร้อมทั้งวางแผนจัดทำโครงการเกี่ยวกับการดูแลและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ในสถานศึกษา และสร้างหรือใช้เครือข่ายในระดับต่าง ๆ ที่สนับสนุนสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการดูแลซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กำชัย สารมาคม. (2556). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กฤตยชญ์ แร่งเขตกิจ. (2558). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จินตนา จุงใจ. (2560). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิรพล ศศิธรเดช. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนวัดปลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรวิมล คล่องแคล่ว. (2563). สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชฎาภรณ์ สกัลยา. (2557). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในศูนย์คุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนท่าตะโก 2 (ชัยพฤกษ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณิชาธิ์ เหลืองอร่าม. (2562). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธีรวัฒน์ แสงสว่าง. (2561). สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชญานี กาลหลง. (2563). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารบัณฑิตวิจัย Journal Of Graduate Research. 11(1): 149 - 162.
- วรพจน์ มุสิกวัตร. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถานศึกษาอำเภอบ้านคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สาธิต กองพัน. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสน่ห์ อัมมธระ. (2558). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

- แสงอรุณ บัวนก. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาสงเคราะห์ ภาคเหนือ กลุ่มย่อยที่ 6. ในรายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 2. (หน้า 800 - 807). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2563). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565. พิจิตร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัฐพงษ์ สุทธิโพธิ์. (2556). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอกูเซียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.